

דממבשך

העתון של היהדות הנאמנה

בס"ד | יום ראשון פ"ו תשס"ו באדר תשע"ח | 25 בפרואר | גיליון 2784 | שנה י' | המחיר בא"י: 5.00 ש"ח
דף היומי: בבלי - עבודה זרה מאז | ירושלמי - שבועות כ' | חובות הלכות: חשבון הנפש ה"י (היראה)

לקיים בנו חכמי ישראל

העתירו ובקשו רחמי שמים

לרפואתו השלמה והמהירה של

כ"ק מרזן

רבי מרדכי בן מרגליות שליט"א

אדמו"ר מוויזניץ - ממאנסי

והזן א"ל ככיר לא ימאס

בתקופה האחרונה נחלש אולם המשיך בסדר יומו הרגיל ושקד על תלמודו וקיבל את תלמידיו לעצה ולברכה, עמד בראש מוסדות התורה והישיבות שהיו תחת נשיאותו וכיוון את דרכם.

החל מהג הסוכות האחרון אמר למקורביו כי הוא חש כי זקוק לרחמי שמים מרובים, וביקש עליהם להתפלל בעבורו.

לפני כחודש אושפז בבית חולים לאחר שלקה בדלקת ריאות, אך בהמשך הוטב לו והוא שוחרר מבית החולים.

בידי ליל שבת היה מרזן הגר"ש זצ"ל מוסר שיעור הישיבה לתלמידיו. השבוע אמר כי לא ימסור את השיעור עקב חולשתו.

ביום ישישי האחרון נחלש עוד יותר, ולביתו הגיעו

הימים האחרונים

רופאים, ולאחר התייעצות הורו כי יכול להישאר בשבת בביתו.

בליל שבת ישב במקומו בהיכל הישיבה ולמד את כל מדרש רבה על פרשת תצוה לאחר תפילת מעריב שנערכה כרגיל ישב לסעודת ליל שבת, יחד עם עוד שני בחורים ונאמן ביתו הרב דוד בידרמן.

הסעודה היתה כרגיל לא שום שינוי, ואף אמר את דברי התורה כרגיל ושר זמירות שבת. לאחר הסעודה למד זוהר על הפירשה כהרגלו כמידי שבוע וכן למד כמנהגו שמונה פרקים במשניות שבת. בשעה 11:00 עלה על יצועו ולפני כן ביקש מנאמן ביתו משנה ברורה הלכות פסח, ומשמשו ליווה אותו לחדרו. הגר"ש הורה

<<< המשך בעמ' ב

מרן הגאון רבי שמואל אייערבאך זצוק"ל

ראש ישיבת 'מעלות התורה' בירושלים
■ בנו הגדול של מרזן פוסק הדור הגרש"ז אייערבאך זצוק"ל
■ חתנו של הרב החסיד המפואר רבי פנחס אליעזר פקשר זצ"ל
■ מסע ההלוויה יצא הבוקר בשעה 11:00 מבית המדרש הגר"א בשכונת שערי חסד ירושלים להר המנוחות

שערי חסד, ולימים היה מספר בערגה על ימים אלו.

זכה פעמים רבות להיכנס לפניירולפנים לביתו של מרזן החזון איש זי"ע ולהעלות בפניו סוגיות וענייני תורה והלכה. עדי ראהו סיפרו שהחזו"א היה מתייחס אליו בחביבות מיוחדת, והעניק לו מלא חפניים תורה וחכמה.

כן זכה להיות רבות בצילו של מרזן הרב מבריסק זי"ע, לאחר שבנו הגאון רבי מאיר זצ"ל, שלמד עמו בישיבת 'עץ חיים', פתח את דלתו של אביו הגדול לפניו בכל עת מצוא, ומרזן הרב מבריסק זי"ע היה משתעשע עמו ומפליא את גאונונו ובקיאותו הרבה בכל מכמני התורה.

אך מעל לכל, קשר בל ניתק באופן מופלא עד מאוד היה לו עם מרזן הרב מטשעבין זי"ע, כתלמיד לרבו, ובמשך כל ימיו היה מעלה על ראשו את הזכות שהיה לו להיות מבאי ביתו. הרב מטשעבין זי"ע התייחס אליו באופן נדיר והראה לו חביבות מיוחדת. יודעי קורות העיתים היו מתארים את השמחה ונהרת הפנים שהיתה להרב מטשעבין כשהגר"ש זצ"ל היה נכנס לחדרו, וגודל השמחה כשהיה מרצה לפניו את חיידושי תורתו. הרב מטשעבין היה מתבטא עליו גדולות ונצורות, ואמר כי מוחו כמיתרי כינור יוידע לפרוט על נימי התורה ולמצוא כל דבר.

קשר מיוחד היה לו גם עם מרזן בעל הקהילות יעקב זי"ע, שאף הורה לו להוציא לאור עולם את ספרו 'דרכי שמואל' על מסכת אהלות. מרזן הסטייפלר היה מפליג בשבחו עד למאוד, ואף מרזן הגר"ש היה כרוך אחריו בקשר מיוחד. מסופר כי באחת השנים בהג הסוכות נסע להתארח אל אחיו שליט"א בתל אביב, והנהג, בבוקרו של יום א' דסוכות, מתברר כי הגר"ש אינו בבית. לאחר מכן נודע כי קם בשעות לפנות בוקר והלך רגלית מלל אביב לבני ברק, כדי להיות אצל מרזן הסטייפלר ולראות כיצד מקיים מצוות ד' מינים.

קשר הדוק ביותר היה לו עם מרזן הגרא"מ שך זצוק"ל, וכן עם מרזן פוסק הדור הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, ששוחחו רבות מגדולתו ובקיאותו ודקדוקו.

יחד עם זאת נודע בשער רבים הקשר החם והלבני שהיה לו עם אביו הגדול מרזן פוסק הדור הגרש"ז זצוק"ל, שהיה מכנה את עצמו 'אבוב שמואל'. היה זה באחד מלילות החורף הירושלמיים ישב הרב אברהם יוסף לייזרזון, י"ד הנהלת 'החינוך והנאמני' של מרזן הגרא"מ זצוק"ל, וכן עם מרזן פוסק הדור הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, ששוחחו רבות מגדולתו ובקיאותו ודקדוקו.

יחד עם זאת נודע בשער רבים הקשר החם והלבני שהיה לו עם אביו הגדול מרזן פוסק הדור הגרש"ז זצוק"ל, שהיה מכנה את עצמו 'אבוב שמואל'. היה זה באחד מלילות החורף הירושלמיים ישב הרב אברהם יוסף לייזרזון, י"ד הנהלת 'החינוך והנאמני' של מרזן הגרא"מ זצוק"ל, וכן עם מרזן פוסק הדור הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, ששוחחו רבות מגדולתו ובקיאותו ודקדוקו.

<<< המשך בעמ' ב

מועצת גדולי התורה

נצחו אראים את המצוקים

יחד עם כל בית ישראל

מבכים אנו מרה את האבידה הגדולה

בסילווק לגנזי מרומים של

הגאון האדיד ראש הישיבה

רבי שמואל אייערבאך זצוק"ל

שהאציל מהודו והקרין מאור תורתו

על אלפים ורכבות שניאותו לאורו

מועצת גדולי התורה

ארכיון אהרן ברוך ליבוביץ

מיטתו בביתו שבישיבה, וכעבור שעתיים שלוש בלבד כבר נראה היה צועד להיטהר במקווה, ומשם לתפילה, ומיד המשיך וחזר לספסל הלימודים, עד שעות לפנות הבוקר של היום שלמחרת.

עדות מופלאה מעידים תלמידיו שהיו כרוכים אחריו בשעות הקטנות של הלילה לחזות בפלא הגדול כשהיה מכין על יד מקומו קערה עם מים קרים, וכשחפטפו שינה הניח את רגליו בתוך הקערה וכך המשיך ללמוד עוד ועוד ללא הרף. מסופר שכשמרן הגרא"מ שך זצ"ל שמע על כך התבטא בהתפעלות על מחזהו זה.

תלמידיו הרבים תיארו, שבכוחו התורתי המיוחד השכיל להתדיר תמיד בכל סוגיא כיצד למצוא את הנקודה המרכזית בסוגיא מבלי להכנס לדברים צדדיים, ובעיניו

החדות ידע להכיר מיידית את לב הסוגיא עד סופה, והיה מלמד את התלמידים שלמדו במחיצתו כיצד לפנות מדברי האחרונים והפוסקים, מה מחוור יותר ומה יותר פשטני וברור, וכך חינוך כל ימיו את תלמידיו לדעת כיצד להצליח בתלמודם זה.

עיקר המיוחדות בדמותו זו היתה שהצליח לתנך רבות בלימוד, לא רק בסמירת שיעוריו, אלא בכך שלקח סברא של כל תלמיד וידע לבאר לו אימתי היא נכונה ואימתי היא רחוקה מן האמת והישרות, וכך כיוון את התלמיד שידע מה נצרך להבנת עומק הסוגיא עד שחשו כי הוא בנה אותם מהיסוד.

כן נודע בשיחותיו המיוחדות, כשבכל עידן של ימי חג ומועד היה מכנס את תלמידיו מכל התקופות שבאו לשמוע בצמא את דברותיו, והפליא את כל רואיו במערכות עיוניות וחשובות במהותו של כל חג ומועד.

במשך תקופה ארוכה היה גר בשכונת עם ראש ישיבת טשעבין הגרב"ש שניארסון זצ"ל, וקול התורה שבקע מביתו בשעות הלילה הקטנות היו מופלאות ביותר. בניו של מרזן הגרב"ש זצ"ל מספרים כי אביהם היה מעיר אותם באמצע הלילה כדי שישמעו את קול התורה המתוק הבוקע מביתו של מרזן הגר"ש זצ"ל.

לא היו קיימים גבולות בעמל התורה שלו. עמל נורא שאין לו את ורע. היתה לו חבורתא ללימוד משניות שרתות, רבי שמואל מרדכי פרוש. היה לומד אתו שמונה שעות כל לילה, ולעיתים יותר. רבי שמואל מרדכי סיפר, שפעם עמל איתו רבי שמואל על משנה אחת במסכת אהלות שלשה לילות רצופים, בלי ספרים ופירושי ראשונים.

אולם לא רק בתורתו וגאונונו נודע מרזן הגר"ש זצ"ל. עבודת התפילה שלו היתה שגובה עד למאוד. כל תפילת שמונה עשרה היתה בייחוד הלב וברגש רב, ובמורא כבן המתחטא לפני קונו. תפילת שמונה עשרה היום־יומית נמשכה במשך כעשרים דקות לפחות, והצליח לסוּחַף את ההמונים אחריו בקירבת האלוקים שהשיש בלב כל העומדים על ידו, ושקף צקון לחשו מתוך

מאת **סופר 'המבשר'**

אבל כבד ויגזן קודר ירד על עולם התורה והישיבות עם צאת השבת בהגיע הבשורה הקשה והמרה על הסתלקותו הפתאומית של מרזן הגאון רבי שמואל אייערבאך זצוק"ל ראש ישיבת מעלות התורה בעיה"ק ירושלים, שהסתלק לשמי רום בפתע בליל שבת קודש האחרון למגינת תלמידיו הרבים והמוני בית ישראל.

תורה תורה חגרי שק בהסתלקותו של אחד מגדולי התורה בדרונה, שזכה להעמיד גליגנות של תלמידים, גאון אדיר בכל מכמני התורה והיא היתה משוש חייו מילדותו ועד שיבה, גדול עד מאוד בעבודת התפילה כבן המתחטא לפני אביו שבשמים, עמוד הצדקה והסד ומסר נפשו להרנין לבות אלמנות ויתומים ונדכאי רוח.

הסתלקותו גרמה לאבל ויגזן כבד בקרב המוני בני ישראל ובמרוכזם אלפי התלמידים שקנו ממנו דעת וחכמה והיה לרבים ומאורם במשך עשרות בשנים.

הלווייתו תצא הבוקר בשעה 11.00 מבית המדרש הגר"א בשכונת שערי חסד ירושלים להר המנוחות.

מתולדותיו

מרזן הגר"ש זצוק"ל נולד בשכונת שערי חסד בירושלים ביום הכיפורים תרצ"ב, כבנו בכורו של אביו מרזן פוסק הדור הגאון רבי שלמה זלמן אייערבאך זצוק"ל ראש ישיבת 'קול תורה', ולאמו מרת חיה רבקה ע"ה לבית רוחמקין.

כבר בשחר ילדותו נודע בשקידתו המופלגת עד למאוד ונודע לשם דבר בהתמדתו בתורה, כששאר הילדים בני גילו בתלמוד תורה 'עץ חיים' יצאו למשחקים בחצר התלמוד תורה, המשיך הוא ללמוד, עד שכבר באותם ימים הכל ניבאו לו גדולות ונצורות.

לא רק ב'עץ חיים' נודע שמו לשם דבר, אלא גם בשכונת 'חסד' השכונת בה גדל וצמח, ידעו הכל להצביע על עם חמודות זה, בנו הכבוד של הגאון רבי שלמה זלמן, אשר מלבד התורה אין לי שום חיות, ובדאי יצמח ויפרח לאחד מגדולי התורה שבדור ויעמיד תלמידים רבים לשם ולתשפורת.

לאחר תקופת התלמוד תורה המשיך ועלה ללמוד ביה"ש שקידתו והתמדתו בתורה גברה ביתר שאת וביתר עוז, והיה למופת ודוגמא לנער צעיר אצל התורה הקדושה משוש כל חייו, וממנה שואב את חיורתו. התקרב לראש הישיבה מרזן הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצוק"ל שהראה לו חביבות מיוחדת וראה בו כבחייו תלמידיו.

כבר בבחרותו נודע בגאונונו ובשקידתו העצומה, כאשר את משוש חייו מצא רק בעמל התורה, ושמו של הנער נודע בעולם הישיבות כאחד מגדולי המתמידים אשר עיר הקודש ירושלים התברכה בהם.

באותם ימים ב'עץ חיים' למד בחברותא עם הגאון רבי אפרים זלזניק זצ"ל, ולימים סיפר כי באחד השנים בהושענא רבה התעניין אצלו הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל היכן ילך לחגוג את הקפות, כשענה לו שכנראה יילך לישיבת חברון או למקום אחר, אמר לו שאם הוא לומד עם ר' שמואל הרי שאינם צריכים ללכת להקפות, אלא ימשיכו ללמוד, כי החשיבות של התורה שלומד ר' שמואל רבה גדולה עד לאמור.

בהגיעו לפיך 'האיש מקדש' נשא את רעייתו הרבנית רחל ע"ה בתו של הרה"ח הנודע מגדולי אנשי ירושלים רבי פנחס אליעזר פקשר זצ"ל, והם התגוררו תחילה ברח' גשר החיים, שם הפך ביתו למקום תורה בו ישב ועמל על דלתותיה יומם וליל כפשוטו. הרבנית עמדה לימינו כל הימים במסירותו נפש כל תולדה ויא כל ימיו נוהג היה להזכיר את השנים הרבות וקרא עליה שלי ושלכם – שלה ת"א.

עוד בשנות תש"א המוקדמות והוא אברך צעיר מונה לכהן כמריבץ תורה בישיבת 'שם עולם' אמשינוב, וכבר אז ניכרו כשרונותיו העילאיים במסירת התורה, כשתלמידיו נכרכו אחריו ועמדו משתוממים אחר גאונונו ובקיאותו בכל מכמני התורה ממש, כשהוא מהווה סמל ודוגמא לכל תלמידיו מה הדרך הראויה לגדול בעמל התורה והבנת התורה ועמקותה, ובשלמות בעבודת ד' ובתפילה. בישיבת אמשנוב הרביץ תורה עד שנת תשכ"ח.

תלמידיו מתארים, שבאותה תקופה היו את מתנסכים במעונע ברח' גשר החיים קבוצות של ת"ח שבאו לשוחח עמו בלימוד והיו זוכים לשמוע ממנו חבורות בכל מקצועות התורה, ושם נודעה גדלותו המיוחדת בתורה. כמה בתלמידיו מתארים לנו, שבאו לשוחח עמו בעמל התורה והיו

